

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی فسا
دانشکده پزشکی

پایان نامه برای اخذ درجه دکترای پزشکی عمومی
عنوان :

تأثیر مداخله‌ی آموزشی بر اساس مدل اعتقاد بهداشتی در غربالگری از سرطان کولورکتال در معلمان تمامی مقاطع تحصیلی
شهرستان فسا در سال ۱۳۹۷

استاد راهنما :

دکتر افسانه قاسمی

استاد مشاور:

دکتر علی خانی جیحونی

نگارش :

زهرا جاهدنییا

چکیده:

تاثیر مداخله‌ی آموزشی بر اساس مدل اعتقاد بهداشتی در غربالگری از سرطان کولورکتال در معلمان تمامی مقاطع تحصیلی شهرستان فسا در سال ۱۳۹۷

مقدمه: سرطان کولورکتال یکی از شایع‌ترین سرطان‌های دستگاه گوارش در ایران و سایر نقاط جهان است. تشخیص زود هنگام سرطان کولورکتال، شانس بقای فرد را افزایش می‌دهد و انجام آزمون غربالگری همچون آزمایش خون مخفی در مدفوع یا (FOBT) برای تشخیص این سرطان اقدام حیاتی و لازم می‌باشد. بنابراین مطالعه حاضر با هدف بررسی تاثیر مداخله‌ی آموزشی بر اساس مدل اعتقاد بهداشتی در غربالگری از سرطان کولورکتال در معلمان تمامی مقاطع تحصیلی شهرستان فسا در سال ۱۳۹۷ انجام گرفت.

روش کار: در این مطالعه نیمه تجربی، ۲۸۰ نفر از معلمان شاغل در آموزش و پرورش شهر فسا بصورت تصادفی در دو گروه آزمون (۱۴۰ نفر) و شاهد (۱۴۰ نفر) قرار گرفتند. داده‌ها توسط پرسشنامه مبتنی بر مدل اعتقاد بهداشتی و رفتار انجام آزمایش FOBT که توسط هر دو گروه آزمون و کنترل قبل و ۴۵ روز پس از مداخله آموزشی تکمیل و جمع‌آوری گردید. جهت آنالیز داده‌ها از نرم افزار SPSS ویرایش ۲۲ و آزمونهای توصیفی، کای اسکور، تی مستقل و تی زوجی استفاده شد.

نتایج: نتایج مطالعه نشان داد که پس از مداخله آموزشی، میانگین نمرات آگاهی، حساسیت درک شده، و خودکارآمدی درک شده در گروه آزمون نسبت به گروه شاهد به طوری معنی داری افزایش یافت ($p < 0/05$). میانگین نمره موانع درک شده در گروه آزمون نسبت به گروه کنترل کاهش معنی داری نشان داد ($p < 0/05$). همچنین مداخله آموزشی باعث افزایش میزان انجام آزمایش FOBT در گروه آزمون نسبت به گروه کنترل شد ($p < 0/05$).

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نتایج مطالعه مبنی بر تاثیر مدل اعتقاد بهداشتی به ویژه سازه‌های حساسیت درک شده و خودکارآمدی و موانع درک شده با انجام غربالگری، ضروری است که متولیان امر سلامت و بهداشت جامعه با مداخلات و برنامه‌های موثر در راستای ارتقای غربالگری سرطان، گام بردارند.

واژگان کلیدی: آموزش، سرطان کولورکتال، غربالگری، معلم

Abstract

Introduction: Colorectal cancer is one of the most common cancers in the gastrointestinal tract in Iran and elsewhere in the world. Early detection of colorectal cancer increases the odds of survival and it is vital to perform a screening test such as fecal blood test in feces (FOBT) to detect this cancer. Therefore, the present study aimed to investigate the effect of educational intervention .based on the Health Belief Model in screening colorectal cancer in teachers at all levels of Fasa,2018

Methods: In this quasi-experimental study, 280 teachers working in the education of Fasa was randomly divided into two groups (140 people) and control (140 people). The data were collected by a questionnaire based on the Health Belief Model and FOBT test, which was completed by both the experimental and control groups before and 45 days after the intervention. Data were analyzed by .SPSS software version 22 and statistical tests

Results: The results of the study showed that, after the intervention, the mean score of knowledge, perceived sensitivity, perceived self-efficacy in the experimental group was significantly increased compared to the control group ($p < 0.05$). The mean score of perceived barriers in the experimental group was significantly lower than the control group ($p < 0.05$). Also, educational intervention .(increased the amount of FOBT test in the test group compared to the control group ($p < 0.05$

Discussion: According to the results of the study, the effect of the health belief model, in particular perceived susceptibility and self-efficacy and perceived barriers with screening, is essential for community health authorities with interventions and effective programs to promote cancer screening, step take away

Keywords: Education, Colorectal Cancer, Early Detection of Cancer, Teacher Training